

Actie in Perspectief - samenvatting Concept Noodplan Lerarentekort Den Haag

In Den Haag willen we dat alle kinderen gelijke kansen krijgen. Dat begint met goed onderwijs. Het tekort aan leraren knaagt aan de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. De nood is hoog. Op 1 oktober 2019 meldden scholen in totaal 506,4 vacatures en vacante langdurige vervangingen in fte. Het lerarentekort als percentage van het totaal aantal fte van leraren in Den Haag is daarmee 15%.

Ondertussen weten we nu al dat die tekorten verder zullen oplopen. In de grote steden manifesteert het lerarentekort zich als eerste en in zijn meest heftige vorm, terwijl veel van onze kinderen niet minder, maar juist meer onderwijs nodig hebben. Het lerarentekort vraagt om Actie in Perspectief.

Haagse schoolbesturen voor primair onderwijs en de gemeente Den Haag hebben de afgelopen maanden intensief samengewerkt aan het Noodplan Lerarentekort Den Haag. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Inspectie van het Onderwijs waren daarbij aangesloten. Maar laten wij alvast duidelijk zijn: dit uit nood geboren plan mag nooit het nieuwe normaal worden. De noodmaatregelen zijn zandzakken voor de deur. Structurele maatregelen blijven heel hard nodig.

In het Noodplan Lerarentekort Den Haag maken wij onderscheid tussen 1) noodmaatregelen en 2) maatregelen voor de korte termijn. De noodmaatregelen zijn een beredeneerde set aan maatregelen die schoolleiders kunnen inzetten bij acute overmachtssituaties, waarin onvoldoende bevoegde leraren zijn. Het helpt hen bij het maken van goede én gelegitimeerde keuzes. Er is een afwegingskader opgesteld waarbij men begint bij de hoogst haalbare oplossing binnen de huidige wet- en regelgeving. Daarop volgen alternatieve invullingen. De beste oplossing is de inzet van een bevoegd personeelslid, het slechtste scenario is het naar huis sturen van een klas. Binnen deze noodmaatregelen wordt een aantal knelpunten in wet- en regelgeving geadresseerd, waarvoor gezamenlijk met OCW en de inspectie een oplossing moet worden gevonden.

De maatregelen voor de korte termijn gaan uit van meer maatwerk en ontwikkeltijd voor leraren om zo de kwaliteit van het onderwijs en het beroep van de leraar vooruit te brengen. Wij stellen voor: bovenschoolse of externe coaching voor studenten, starters en zij-instromers; bovenformatieve benoemingen; buddy-scholen; taakdifferentiatie en -efficiëntie; inzet bevoegd leraar op kernvakken; inzet Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP); inzet vakleerkrachten en vakkrachten; inzet pabo-studenten; flexibele werk- en verloftijden; alternatieve invulling van onderwijstijd.

Zodra het ministerie en de inspectie instemmen met de (nood)maatregelen kunnen onze scholen eindelijk gelegitimeerd aan het werk. Dat biedt ruimte voor de korte termijn. De omvang van de tekorten betekent echter dat wij direct aan de slag moeten gaan met de uitwerking voor de midden- en lange termijn. Er is structurele extra investering vanuit rijksmiddelen nodig om werken in de grote steden aantrekkelijker te maken en de zij-instroom te vergroten, door aantrekkelijkere financiële voorwaarden voor besturen en laagdrempelige contractvoorwaarden voor zij-instromers. De schoolbesturen en gemeente vragen het ministerie en inspectie ons hierin te ondersteunen.

Tot slot: met deze (nood)maatregelen vragen wij veel van de leraren in Den Haag. Dat realiseren wij ons heel goed. Wij willen daarom nogmaals benadrukken dat op onze scholen iedere dag prachtige dingen gebeuren. Dat is grotendeels dankzij de enorme inzet en passie van onze leraren. Daar hebben wij grote waardering voor. Wij blijven ons onverminderd voor hen inzetten.